

Anna Vaverková

„Pokud neudělám to, co cítím, nedopadne to dobře.“

S debutovým albem *Pozdravy z polepšovny* se v roce 2024 objevila v nominacích hned na tři hudební ceny. Nakonec z toho byly dvě sošky – ceny Anděl a Apollo. Mladá v Berlíně usazená písničkářka nerada poslouchá předvídatelné texty, a naopak dokáže v hudbě ocenit otevřenost a ochotu riskovat. Toho se snaží držet i ona sama.

TEXT: PETR ADÁMEK, FOTO: VÁCLAV ZÁHORSKÝ

S hudbou jsi začala velmi brzy. Jaké vlivy se v průběhu let promítaly do tvé tvorby?

Prvotní fáze byla pochopitelně moje rané dětství, kdy jsem vnímala, co poslouchají rodiče. Konkrétně šlo o klasický rock, rock'n'roll a hard rock. Nadto máma hodně poslouchala kapelu ABBA. Taky mám o tři roky staršího brácha, který přirozeně objevoval různé žánry a kapely o něco dřív než já. Já chodila odmalička na zušku, takže klasika: piano a zpěv v těch klasických podobách. Pak přišla puberta, kdy jsem začala poznávat indie kapely jako The Kooks, The Subways nebo Arctic Monkeys. Taky jsem hodně poslouchala Vypsanou fiXu, která mě bavila svými texty. Potom jsem se dostala do fáze drum and bassu, kdy jsem začala chodit na akce a dostala se víc do drumandbassové scény. Tím myslím třeba festival Let It Roll a podobné akce. A nakonec jsem se přestěhovala do Berlína, kde jsem začala studovat hudební vejšku. Tam se mi

teprve začalo všechno spojovat dohromady. Naučila jsem se, že žánry... ne že by žánry neexistovaly, žánry samozřejmě existují. Ale pochopila jsem, že by člověk neměl být vůči některým žánrům předpojatý. Je fajn mít naposloucháno co nejvíc, aby měl umělec co nejbohatší základ.

Ve svých písňových textech narážíš na téma očekávání rodičů versus tvá vlastní vůle. Vnímala jsi to podobně už v době, kdy tě rodiče dali na klavír, jak jsi teď zmínila?

Co ví šestileté nebo osmileté dítě? Podle mě jsem se jako šestiletá holka spíš ocitla v nějakých situacích, byla jsem zmatená a nevěděla jsem, co se vůbec děje a proč jsem tam, kde jsem. Až později jsem se snažila vnímat a chápat, co se se mnou děje. A musím říct, že zpětně jsem dokázala docenit, že jsem jako malá chodila na klavír, ačkoliv jsem v té době netušila, proč to dělám.

A kdy sis tedy uvědomila, že to, co děláš, dělat opravdu chceš? Kdy jsi to všechno začala považovat skutečně za své?

Nejspíš v době, kdy jsem začala tvořit své vlastní věci. Svoji první písničku jsem napsala, když mi bylo asi dvanáct. Tehdy mi začínala puberta, takže období zlomených srdcí, začala se ve mně prát spousta nových pocitů. Když se vrátím ke klavíru, tak já nikdy moc neuměla noty. Když jsem si sedla za klavír, tak jsem necvičila, ale spíš jsem si jamovala. Zárodkem vlastně byla pianová freeflow a to se přerodilo do písničkářství a textařiny. Moje máma je bývalá žurnalistka, možná i proto jsem si říkala, že začnu psát texty, které budou něco znamenat.

V Berlíně jsi studovala songwriting. S jakou motivací ses na školu přihlásila?

Na hlavní motivaci si už nevzpomenu. Zásadní moment se uskutečnil před maturitou. V té době jsem hrávala každý měsíc po pražských kavárnách a klubech. Psala jsem věci v angličtině a přemýšlela o tom, jak se dál rozvíjet. V maturitním ročníku nutně přišla otázka,

jestli se budu rozvíjet v umělecké rovině, i když to samozřejmě nedávalo po finanční stránce smysl, nebo půjdu někam na ekonomku a zkusím kariéru, která je hmatatelnější. Nakonec jsem došla k tomu, že pokud neudělám to, co cítím, nedopadne to dobře.

Jak tvé studium probíhalo? O čem to celé bylo, učila ses, jak psát písničky?

Vlastně ani ne. Cílem mého studijního programu bylo propojit různé oblasti a obory tak, aby se muzikant dokázal orientovat v moderní hudbě a moderním umění obecně. Studium nebylo

Moje úroveň angličtiny není pro psaní textů dost poetická ani květnatá.

cíleně o skládání písniček, ale o věcech jako audio inženýrství, hudební produkce, music byznys, PR, hudební historie. Všechno dohromady. Měli jsme hodiny se zpěváky, bubeníky, ale i s lidmi

z hudebního byznysu. A jsem za to ráda. V reálném světě, kde teď žiju, vidím, že aby se umělec dokázal prosadit, musí dělat od všeho trochu. Kdybych nic z toho nevěděla a čistě jako písničkářka šla do studia, byla bych úplně ztracená. Možná bych věděla, co chci, ale nedokázala bych to komunikovat. Když člověk nezná terminologii a nemá aspoň minimální znalost ze všech těchto odvětví, může být celý proces dost frustrující. Škola mi taky pomohla v nazírání na umění a na svět. Nemít klapky na očích. Občas se mě někdo ptá, co mě tam naučili, když mě vlastně vůbec nic nenaučili. Já si myslím, že v první řadě to, že jsem otevřená. To je pro mě umělec nejvhodnější. Jak bych mohla vytvořit něco, o čem si myslím, že se vymyká

Chci tvořit jen to, co se liší od věcí, které běžně slyším.

a je umělecky odlišné, kdybych k tomu nebyla otevřená?

Když je řeč o otevřenosti, tak po jazykové stránce nemáš problém s češtinou ani angličtinou. Plánuješ to tak i do budoucna?

Ano. Čeština je moje mateřština, poslední dobou čtu hlavně v češtině. Můj každodenní život se ale odehrává v angličtině, moje běžná hovorová mluva

je angličtina. Můj manžel je Švéd, takže spolu mluvíme anglicky. Na druhou stranu čeština je tvůrčí jazyk, ve kterém se chci dál rozvíjet. V angličtině se stále potýkám s problémem, že moje úroveň jazyka není dost poetická ani květnatá. Musela bych hrozně moc číst v angličtině, abych dokázala napsat něco, s čím bych byla spokojená.

Máš dojem, že díky studiu ovládáš řemeslo? Tím myslím, kdybys například dostala nabídku napsat fungující hudbu do reklamy. Uměla bys to?

Asi ano. Pár věcí jsem už dělala. Nevím, jestli by mě to dlouhodobě naplňovalo, ale zvládla bych to.

A chtěla bys něco takového dělat? Nepříčil by se takový druh tvorby tvému vnitřnímu nastavení?

Samozřejmě bych do toho šla. Já sama nechci investovat čas, abych aktivně sháněla podobné příležitosti, nechci obepisovat lidi nebo instituce, nechci tím zabíjet čas. Ale kdyby mě někdo oslovil, půjdu do toho ráda. Vždycky jde o nějaké vyhodnocování. Když mě bude stát den nebo dva dny práce napsat něco takového, a budu mít díky tomu svobodu pro své vlastní umělecké projekty, jdu do toho. Vyšla bych z toho lépe než teď, kdy dělám part time na zákaznické lince. Ono je těžké dosáhnout absolutní umělecké svobody. Prakticky to nejde. Člověk musí neustále přemýšlet nad tím, jak prodat to, co dělá. A vždycky to bude něco za něco. Mít uměleckou svobodu podle mě znamená dělat bokem něco trochu jiného.

Pověz mi, jaká je podle tebe definice dobré skladby.

Musí mě pokaždé překvapit. Ať si ji pustím kdykoliv.

A platí to? To, co označuješ za dobré, tě stále dokáže překvapit?

Ano.

V jednom rozhovoru jsi řekla, že se snažíš nepsat kýčovitě. Jak vnímáš kýč? A jaká je pro tebe osobně hranice kýče?

Když napíšu něco, u čeho si řeknu, že by to mohl napsat někdo jiný, tak v tu chvíli to není dobrý. Chci tvořit jen to, co se liší od věcí, které běžně slyším.

Jedna z tvých skladeb mi produkcí zpěvu evokovala Portishead, jiná barvou kytar The xx. Stává se ti, že něco napíšeš a pak si uvědomíš, že už to znáš „odjinud“?

Inspirace je důležitá. Já se stále inspiroju jinými muzikanty, ale neznamená to, že je chci kopírovat. Jsem vděčná za to, jaká vzniká hudba, díky tomu se dokážu sama rozvíjet.

Co je v hudební tvorbě tvůj osobní hnací motor?

Umělecký hlad a chuť. Pořád potřebuju víc a víc objevovat. Už mě nenaplní banálnost a jednoduchost. Tlačí mě snaha být o krok dál. Chvillemi je to skoro nemoc. Hledám krásu.

A daří se ti to? Uspokojuje tě tvoje vlastní tvorba?

Občas jo, občas ne. Ale většina z toho, co napíšu, ano, v tom dokážu najít krásu. Pak se jde s nápadem do studia. Připojí se k tomu další lidi, kteří přidávají svůj vlastní pohled, to všechno je krásný.

Jako jeden z inspiračních zdrojů jsi zmínila Vypsanou fiXu. Čím tě uchvátili?

Hodně mě inspirovali jako teenagera. Márdiho texty jsem nikdy předtím neslyšela. Vrátila bych se k otázce na kýč. Kýč předvídatelnost. Mám ráda nepředvídatelnost. Něco, co mě dokáže překvapit. Štve mě, když slyším rým a vím, který bude následovat. Proč mám poslouchat něco, u čeho vím, jak to skončí? A fiXa tohle neměla. U každého textu jsem přemýšlela, co bude dál.

Předělala jsi jejich skladbu Dezolát. Jak kapela reagovala? Zaznamenala jsi nějakou reakci?

Jo jo, já jsem nejdřív Márdimu psala i volala, abych se ujistila, že se do toho můžu pustit, že to za ně bude v pohodě. Svolení jsem dostala. Jeho první reakce pak byla: „Zajímavý.“ Říkala jsem si, jestli je to pozitivní „zajímavý“, nebo

Člověk musí neustále přemýšlet nad tím, jak prodat to, co dělá.

negativní „zajímavý“. (smích) Ale myslím, že mě podporovali.

V květnu na předávání cen Apollo jsi prohlásila, že bys cenu přála všem nominovaným, protože všichni dělají skvělou hudbu. Opravdu jsi všechny interprety slyšela?

Většinu jo, přinejmenším pár písniček.

Jaká podle tebe vzniká v Česku hudba?

Kvalitní.

A ve srovnání s Německem, kde žiješ? V čem naše scéna zaostává?

Podle mě nám chybí větší otevřenost. A bojíme se riskovat. Nejen v hudbě. Prostě riskovat.

Kdo vlastně chodí na tvé koncerty? Jaké je tvoje publikum?

Hrozně si cením toho, že je rozmanité, za to jsem ráda. Viděla jsem malé děti kolem deseti let, ale i sedmdesátileté páry, což mě moc těší.

A jak je to v Česku s tvou hudbou v rádiích, hrají tě?

Hraji mě v těch experimentálnějších, takže Radio Wave, Radio 1 a taky Proglas. Komerční rádia ne. Protože nechtějí riskovat. (smích)

Přitom bys jistě dokázala udělat hudbu, kterou by hrála i Evropa 2.

Asi ano, ale pak už by mi to nepřišlo krásný. ☒